

Gavà

CRITERIS D'AVALUACIÓ CICLE SUPERIOR

- 1. Què avaluar**
- 2. Criteris d'avaluació per àrees.**
- 3. Quan avaluar**
- 4. Com avaluar**
- 5. Gradació de l'avaluació**
- 6. Informació periòdica a les famílies**
- 7. Instruments**
- 8. Ponderació**

1. QUÈ AVALUAR

Els **criteris d'avaluació** són els que responen a la pregunta: **què avaluar?**

Aquests criteris són les pautes de com serà l'avaluació i representen els indicadors sobre quins aprenentatges ha d'aconseguir l'alumnat.

Cal establir uns **criteris d'avaluació mínims** per a aquells alumnes que presenten dificultats.

Els criteris d'avaluació serveixen de referència per valorar el progressiu grau d'adquisició de les competències bàsiques. Per a l'educació obligatòria, s'identifiquen com a competències bàsiques les vuit següents, anomenades **competències transversals**:

a) Les competències comunicatives:

1. Competència comunicativa lingüística i audiovisual
2. Competències artística i cultural

b) Les competències metodològiques:

3. Tractament de la informació i competència digital
4. Competència matemàtica
5. Competència d'aprendre a aprendre

c) Les competències personals:

6. Competència d'autonomia i iniciativa personal

d) Competències específiques centrades en viure i habitar el món:

7. Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic
8. Competència social i ciutadana

Els objectius i els continguts de cadascuna de les àrees curriculars han de tenir en compte el desenvolupament integral de totes les competències bàsiques i, en conseqüència, caldrà que des de totes les àrees es tinguin en compte les competències comunicatives, les metodològiques, les personals i, de les específiques, aquells aspectes peculiars que es relacionen amb la pròpia disciplina.

2.- CRITERIS D'AVALUACIÓ PER ÀREES (Decret 142/2007)

Els criteris d'avaluació serveixen de referència per valorar el progressiu grau d'adquisició de les distintes competències.

Llengua catalana i literatura

Valorar la participació activa en les converses de classe i l'ús d'un llenguatge comprensible per a les funcions bàsiques, com relacionar-se, aprendre, expressar experiències viscudes, imaginar. Així mateix, ha de saber escoltar els altres i respectar els torns de paraula.

Comprendre produccions orals (conferències, exposicions, explicacions), provinents de diferents mitjans. Tenir capacitat per fer-ne una síntesi també oral a partir de les idees principals que s'hi han exposat.

Exposar temes de producció pròpia oralment (exposicions, processos, comentaris d'actualitat, entre altres) amb preparació prèvia, i adaptant l'entonació, el to de veu o el gest a la situació comunicativa. Utilització de material gràfic.

Aplicar tot tipus d'estratègies per comprendre el sentit global i informació específica de textos escrits de tipologia diversa i en diferents formats. Saber elaborar síntesis en forma d'esquema o mapa conceptual,

Comprendre autònomament textos escrits (contes, poemes, articles, fullets informatius, entre d'altres) i audiovisuals (pel·lícules, anuncis, informatius). Saber respondre i formular preguntes referides als textos que s'han llegit o mirat.

Conèixer el funcionament d'una biblioteca, també de les virtuals, per localitzar llibres de coneixements i lectures literàries.

Conèixer i aplicar l'estructura que determina la tipologia dels

textos. Expressar idees a través d'esquemes.

Saber escriure textos de totes les tipologies i tenir capacitat per revisar i millorar els textos d'un mateix o dels altres.

Conèixer la terminologia gramatical bàsica i la funció de cada element en un enunciat.

Tenir un bon coneixement de les normes ortogràfiques i haver après algunes normes d'excepció i algunes excepcions; haver memoritzat les paraules d'ús freqüent.

Aplicar l'accentuació gràfica en la majoria de casos en els textos de producció.

Mostrar progressiva autonomia en l'aprenentatge: reflexió sobre el procés, organització i planificació del treball, acceptació dels errors, autocorrecció i autoavaluació de tot el procés.

Mostrar comprensió dels llibres de literatura que llegeixen: saber explicar com són els protagonistes, la trama, els escenaris. Valorar el llenguatge i la il·lustració. Saber-ne fer una valoració global.

Escriure textos de tot tipus: contes, poemes, còmics, diaris personals, notícies.

Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, d'Espanya i del món, amb actitud de respecte cap a les persones que parlen altres llengües i interès a comprendre-les.

Usar un llenguatge no discriminatori i respectuós amb els altres i ser crític amb els prejudicis racistes, sexistes i classistes.

Llengua castellana i literatura

Participar de forma adequada en les situacions comunicatives, respectant les normes d'interacció oral.

Realitzar exposicions orals amb ordre, coherència i claredat (coneixements, vivències, fets, idees, opinions), utilitzant adequadament recursos no lingüístics (gesticulació, suports visuals).

Comprendre i extreure la informació rellevant de textos produccions adequades a l'edat, provinents de diferents mitjans (explicacions, lectures, audiovisuals), diferenciant idees principals i secundàries, identificant idees, opinions i valors no explícits.

Comprendre autònomament textos escrits (contes, poemes, articles, fullets informatius, entre d'altres) i audiovisuals (pel·lícules, anuncis, informatius). Saber respondre i formular preguntes referides als textos que s'han llegit o mirat.

Exposar textos orals preparats prèviament de manera ordenada i clara (descripció de situacions, de processos, exposicions). Utilització de recursos adequats a l'audiència: to de veu, gesticulació, suports visuals.

Extreure i contrastar informacions de textos escrits diversos i mostrar la comprensió per mitjà de la lectura en veu alta.

Aplicar a les lectures estratègies treballades a llengua catalana.

Escriure textos funcionals i textos narratius i poètics. I elaborar textos audiovisuals amb coherència i cohesió i correcció lingüística, utilitzant procediments adequats (selecció, ordenació, revisió).

Reflexionar sobre el propi procés d'aprenentatge, detectant errors i

avenços.

Observació i aplicació de l'organització dels textos llegits i escrits a l'aula: descripcions, exposicions, instruccions, diàlegs, notícies, entre altres.

Aplicar la puntuació apresada a llengua catalana.

Aplicar la terminologia gramatical apresada a llengua catalana.

Coneixement de les normes ortogràfiques, apreciand el seu valor social.

Reflexionar sobre el propi procés d'aprenentatge, detectant errors i avenços.

Gaudir amb la lectura de textos tradicionals i de la literatura infantil adequats al cicle.

Escriure textos funcionals i textos narratius i poètics amb coherència, cohesió i correcció lingüística, utilitzant procediments adequats (selecció, ordenació i revisió).

Conèixer i valorar la diversitat lingüística i cultural de Catalunya, d'Espanya i del món, amb actitud de respecte cap a les persones que parlen altres llengües i interès a comprendre-les.

Saber comparar produccions de diferents llengües per trobar-hi semblances i diferències i canviar el punt de vista personal per poder comprendre altres maneres de veure el món.

Usar un llenguatge no discriminatori i respectuós amb els altres i ser crític amb els prejudicis racistes, sexistes i classistes.

Primera llengua estrangera

Captar el missatge global i específic de produccions i interaccions orals variades procedents de diferents contextos relacionats amb els alumnes i el seu entorn més proper.

Expressar-se amb certa fluïdesa davant les produccions i interaccions orals més habituals en l'àmbit escolar i personal.

Participar amb naturalitat en les interaccions orals (fer preguntes, demanar aclariments o disculpes, donar les gràcies) i mostrar interès en les produccions orals pròpies i respecte per les produccions orals dels altres.

Emprar la llengua estrangera amb correcció tenint en compte l'entonació, el ritme i les estructures pròpies per transmetre informacions diverses d'acord amb una finalitat comunicativa i emprant els recursos disponibles.

Fer petites exposicions orals individuals o en grup de temes relacionats amb les diferents àrees del coneixement.

Comprendre el sentit global i informació específica de textos escrits de tipologia diversa i en diferents suports i formats.

Elaborar textos escrits senzills tant en suport paper com digital segons un model i tenint en compte el destinatari, el tipus de text i la finalitat comunicativa.

Mostrar cura i interès per les produccions escrites així com dels elements que en són propis (correcció, planificació, contextualització, revisió).

Valorar i reconèixer les diferents estratègies que ajuden a prendre consciència del propi aprenentatge i mostrar un cert grau d'autonomia a l'hora de resoldre situacions d'aprenentatge.

Actitud de respecte cap a les persones que parlen altres llengües i interès per comprendre-les.

Valorar la llengua estrangera com a instrument de comunicació amb altres persones i cultures, interessant-se per les produccions tradicionals i actuals en llengua estrangera.

Saber comparar produccions de diferents llengües per trobar-hi semblances i diferències i canviar el punt de vista personal per poder comprendre altres maneres de veure el món.

Tenir interès per solucionar els problemes de comprensió i comunicació que es produeixen en contextos multilingües, sabent adaptar els missatges.

Usar un llenguatge no discriminatori i respectuós amb els altres i ser crític amb els prejudicis racistes, sexistes i classistes.

Coneixement del medi (C.Naturals i C.Socials per Cinquè)

Analitzar els elements físics i humanitzats dels paisatges i els principals factors de canvi produïts per processos naturals i per l'activitat humana al llarg del temps. Reconèixer la diversitat de paisatges de Catalunya i Espanya i la necessitat de preservar la riquesa paisatgística i patrimonial.

Analitzar alguns dels usos que es fan dels recursos naturals i de les fonts d'energia, així com algunes conseqüències dels usos inadequats. Valorar, entre d'altres recursos, l'aigua com un bé escàs, i conèixer maneres diferents de prevenir o reduir l'impacte de les activitats humanes sobre el medi.

Utilitzar plànols i mapes a diferents escales i interpretant els diferents signes convencionals, així com fotografies aèries. Elaborar croquis i plànols senzills com a mitjà per analitzar elements del territori i comunicar els resultats de les observacions i interpretacions.

Reconèixer i explicar la presència ubiqua dels microorganismes en el medi.

Relacionar l'estructura d'un ésser viu amb les funcions que realitza. Identificar els principals òrgans del cos humà i les funcions que realitzen tot relacionant l'adequat funcionament del cos amb determinats hàbits de salut. Conèixer les

repercussions dels hàbits incorrectes sobre la salut.

Conèixer, analitzar i valorar els mecanismes de funcionament i de participació de les societats democràtiques, aplicats als òrgans de govern de diferents institucions, assumint responsabilitats en el sí del marc escolar.

Reconèixer i respectar la diversitat de manifestacions culturals de l'entorn, de Catalunya i Espanya. Identificar les normes de convivència dels grups i respectar els drets i deures fonamentals de les persones.

Identificar, descriure i analitzar processos de canvi i transformació social, cultural, econòmic i tecnològic en l'entorn, en especial, els canvis provocats per la globalització, identificant i valorant algunes de les causes de les desigualtats en el món actual.

Usar diferents informacions procedents dels mitjans de comunicació per interpretar problemes socials rellevants. Valorar la relació de proximitat que proporcionen les tecnologies de la informació i la comunicació amb altres llocs del planeta.

Utilitzar diferents tipus de fonts documentals (textuals, patrimonials, orals) per obtenir informació sobre els trets significatius de la societat d'èpoques passades, situant els fets en línies de temps.

Planificar i portar a terme experiències senzilles sobre alguns fenòmens físics i químics de la matèria, plantejant-se hipòtesis prèvies, seleccionant el material necessari, i registrar els resultats i comunicar les conclusions, oralment i per escrit, per mitjans convencionals i amb l'ús de les TIC.

Planificar i realitzar projectes de construcció d'alguns objectes, maquetes i aparells senzills, seleccionant els materials pertinents, demostrant responsabilitat en les tasques individuals i actitud cooperativa per al treball en grup i vetllant per la pròpia seguretat i la dels altres.

Educació artística

Identificar i reconèixer en les diverses formes d'expressió artística i cultural alguns trets socials, culturals i formals.

Formular opinions i argumentacions al voltant de les manifestacions artístiques i culturals, de la utilització dels mitjans de comunicació i d'Internet, atenent el seu paper social i cultural i la manera que comprenem l'entorn.

Comunicar de forma visual, sonora i corporal coneixement, pensament, emocions i experiències, tot aplicant i combinant les possibilitats de comunicació que suggereixen el cos, els sons, les músiques, les imatges, els objectes, les figures geomètriques, els mitjans audiovisuals i les TIC.

Elaborar produccions artístiques atenent els elements musicals treballats.

Mostrar respecte, responsabilitat i valoració crítica en el treball cooperatiu i

argumentar i resoldre les discrepàncies a l'hora de participar en projectes artístics col·lectius.

Interpretar peces instrumentals, cançons i dansa utilitzant les tècniques bàsiques instrumentals, vocals i de moviment corporal.

Improvisar i crear petites obres participant en creacions individuals i col·lectives emprant els elements del llenguatge musical apresos.

Llegir petites partitures amb els elements musicals apresos.

Educació per a la ciutadania i drets humans

Mostrar un adequat nivell de coneixement personal, d'autoestima i de gestió emocional en les activitats quotidianes, així com motivació per la millora personal i en la relació amb els altres. Reconèixer, acceptar i respectar les característiques pròpies i les dels companys i companyes i el dret a la pròpia identitat, valorant les diferències. Practicar hàbits de salut i seguretat personal.

Argumentar i defensar les pròpies opinions desenvolupant habilitats de comunicació assertiva. Escoltar i respectar les opinions dels altres, actuar amb autonomia valorant i responsabilitzant-se de les conseqüències de les pròpies accions.

Entendre, acceptar i practicar les normes de convivència i els hàbits cívics en les seves relacions personals entre iguals o amb adults. Participar amb responsabilitat en la presa de decisions del grup, utilitzant el diàleg i la mediació per arribar a acords, i ser-ne conseqüent assumint les pròpies obligacions. Assumir i practicar hàbits cívics i actes adreçats al benestar dels altres.

Reconèixer els drets humans fonamentals recollits en les declaracions universals, l'Estatut d'autonomia de Catalunya i la Constitució espanyola, i els principis de convivència que s'hi recullen, per identificar els deures més importants que se'n deriven i les situacions en què es vulneren aquests drets.

Identificar els serveis públics prestats per diferents àmbits administratius als quals pertany com a ciutadà/ana i conèixer algunes de les seves competències i responsabilitats socials i el paper que compleixen aquests serveis públics en la vida de la ciutadania, conjuntament amb la importància de la participació i implicació ciutadanes en el seu manteniment.

Descriure els mecanismes bàsics del funcionament democràtic, aplicats als òrgans de govern de diferents institucions (municipals, autonòmiques, estatals, europees), tot identificant els valors cívics de la societat democràtica i establint un paral·lelisme amb els mecanismes de participació a l'aula i a l'escola.

Identificar les relacions que es donen entre les pròpies vides i els propis actes i les vides de persones d'altres parts del món, tenint en compte la representació que en fan els mitjans de comunicació, entenent les relacions entre pobles des de la igualtat, el respecte i la cooperació. Identificar els mecanismes de participació en accions col·lectives més enllà del marc escolar i adaptar-se al treball en equip en la recerca

d'alternatives.

Identificar i rebutjar les causes que provoquen situacions de marginació, discriminació, injustícia social i violació dels drets humans. Mostrar empatia i valorar i respectar la diversitat social, cultural i de gènere, identificant situacions de desigualtat d'oportunitats.

Identificar les bones pràctiques en relació al medi i de consum responsable, assumint el compromís personal per transformar les actituds i estils de vida propis en pro de la sostenibilitat. Identificar algunes iniciatives de participació ciutadana que promouen aquestes pràctiques i mostrar-se sensible pels problemes mediambientals.

Educació física

Ajustar els moviments corporals a diferents canvis de les condicions d'una activitat utilitzant les nocions topològiques bàsiques.

Opinar de forma crítica en relació a situacions sorgides en la pràctica de l'activitat física.

Desenvolupar conductes actives per incrementar la condició física, ajustant la pròpia actuació a les pròpies possibilitats i limitacions corporals.

Identificar algunes de les relacions que s'estableixen entre la correcta i habitual pràctica d'exercici físic i millora de la salut.

Utilitzar els recursos expressius del cos per comunicar idees i sentiments i representar personatges o històries reals o imaginàries.

Identificar com a valors fonamentals dels jocs i les pràctiques d'activitat física, l'esforç personal i les relacions que s'estableixen amb el grup i actuar d'acord amb ells.

Matemàtiques

Valorar la quantificació en situacions de la vida real com un aspecte que afavoreix la comparació, l'ordenació i la classificació.

Cercar amb criteri les regularitats i canvis que es produeixen en una col·lecció o una seqüència. Fer conjectures i comprovar-les. Establir generalitzacions. Establir criteris consistents de classificació i comprovar-los.

Reconèixer i comprendre les situacions-problema. Cercar i utilitzar taules i gràfics (taules de doble entrada, fletxes, diagrames d'arbre...), xifres i signes adients per representar tot tipus de situacions-problema. Cercar, seleccionar i organitzar les dades necessàries. Estimar una resposta raonable. Desenvolupar estratègies de resolució (analogia, particularització, identificació d'operacions...). Expressar

verbalment el procés de solució i la resposta de forma coherent i clara. Comprovar la validesa de les respostes. Reconèixer la validesa de diferents processos de resolució d'una situació-problema.

Formular problemes a partir de situacions conegudes. Comunicar oralment i per escrit, de forma coherent, clara i precisa, coneixements i processos matemàtics realitzats (càlculs, mesures, construccions geomètriques, resolució de problemes).

Interpretar el sistema de numeració decimal. Interpretar i utilitzar els nombres naturals, fraccionaris, decimals (fins els centèsims) i nombres negatius d'acord amb contextos de la vida quotidiana. Reconèixer les relacions entre nombres decimals, fraccionaris i percentatges.

Utilitzar el significat de les operacions amb els nombres naturals, fraccionaris i decimals de forma apropiada a cada context. Desenvolupar agilitat en el càlcul exacte i aproximat: realitzar les operacions bàsiques mentalment, mitjançant els algorismes de càlcul escrit i usar les TIC i la calculadora per calcular i cercar propietats dels nombres i operacions. Seleccionar i justificar el càlcul adient a cada situació: mental, escrit, amb mitjans tècnics.

Interpretar i realitzar, amb els instruments de dibuix i els recursos TIC adients, representacions espacials (itineraris, plànols, maquetes, mapes) utilitzant referents concrets i generals, de l'entorn quotidià i d'altres àrees.

Identificar, reconèixer i descriure amb precisió figures i cossos geomètrics de l'entorn, utilitzant nocions com: perpendicular, paral·lel, simètric... Classificar les figures i els cossos, d'acord amb característiques geomètriques (vèrtexs, costats, angles, cares, arestes, diagonals...) i expressar els criteris i els resultats.

Seleccionar de forma adequada a cada situació la unitat, instrument i estratègia de mesura de les magnituds de longitud, massa, capacitat, temps, superfície i amplitud angular, en entorns quotidians i en altres àrees. Realitzar l'estimació prèvia, la mesura, expressant el resultat amb precisió, i comprovar-la. Utilitzar l'equivalència d'unitats d'una magnitud, en situacions on tingui sentit.

Interpretar amb llenguatge precís i seleccionar i realitzar, amb els instruments de dibuix i els recursos TIC adients, els gràfics adequats (taules, histogrames, diagrames de barres, de sectors...) a cada situació sobre un conjunt de dades de fets coneguts de l'entorn i d'altres àrees. Interpretar el valor de la mitjana, la mediana i la moda dins del context.

Realitzar estimacions basades en l'experiència sobre els resultats (segur, probable, possible, impossible) de jocs d'atzar. Comprovar-ne els resultats.

3.- QUAN AVALUAR

S'avalua **en tres moments** diferents i complementaris:

- A l'inici de curs : **avaluació inicial o de cada Unitat Didàctica**
- Durant el desenvolupament de la UD: **avaluació contínua**
- Al final de la UD: **avaluació sumativa o final**

Amb l'**avaluació inicial** fem una exploració que ens aporta dades referides a aptituds, interès, etc. Tot aquest coneixement té com a finalitat l'orientació del procés d'aprenentatge. Permet adequar les intencions als coneixements previs i necessitats de l'alumnat.

Amb l'**avaluació contínua** s'anirà ajustant l'ajuda pedagògica segons la informació que es vagi produint. La seva finalitat no és la de donar notes, graus o nivells a l'alumnat, sinó la d'ajudar a conèixer el nivell de domini d'un aprenentatge i concretar quins aspectes encara no es dominen. Aquesta avaluació es caracteritza per:

- Aplicar durant el procés didàctic (no al principi o al final del mateix).
- Possibilitar el perfeccionament del procés didàctic en actuar quan encara és factible.
- Emetre un judici específic, indicant el nivell d'aprofitament i els errors més habituals.
- Realitzar a través de proves específiques o de l'observació de les activitats d'aprenentatge.

Amb l'**avaluació sumativa** s'al·ludeix al que passa al final d'un determinat període d'instrucció. Podem saber si el grau d'aprenentatge que havíem assenyalat s'ha obtingut o no.

Per obtenir la nota final de cicle es valoraran sobretot els tres últims trimestres del cicle.

4. COM AVALUAR

Si l'avaluació és contínua, la informació recollida també ha de ser-ho. Els procediments i instruments d'avaluació que utilitzem han de complir alguns criteris:

- Ser variats.
- Donar informació concreta sobre el que es pretén.
- Utilitzar diferents codis de manera que s'adeqüin a les diferents aptituds, necessitats i estils d'aprenentatge de l'alumnat.
- Ser aplicables a situacions habituals de l'activitat escolar.
- Permetre avaluar la transferència dels aprenentatges a contextos diferents d'aquells en els que s'han adquirit.

Els **diferents instruments** que tenim per avaluar són múltiples i variats.

Alguns dels que podem utilitzar són:

- Qualsevol activitat d'ensenyament i aprenentatge pot oferir informació per a l'avaluació, sempre que s'hagi decidit quins aspectes es pretenen avaluar.
- Observació sistemàtica del procés d'aprenentatge a través del seguiment directe de les activitats. Poden utilitzar-se guies i fitxes d'observació.
- Produccions dels alumnes, individuals o de grup, a través de quaderns de treball, presentacions, treballs monogràfics...
- Debats, presentacions, sortides... Representen situacions especialment adequades per observar i obtenir informació sobre aspectes actitudinals, d'integració i actuació social, d'interrelació personal i afectius.
- Proves específiques, orals o escrites, obertes o tancades, per a l'avaluació de determinats continguts.

Atenció a la diversitat de l'aula

Cal tenir en compte que aquestes alumnes tindran una adaptació individualitzada on es flexibilitzaran els objectius didàctics, les activitats i es faran diferents agrupaments.

En cada Unitat Didàctica s'inclou un apartat dedicat a l'atenció a la diversitat on queda palesa la importància que concedim a aquesta realitat i la resposta educativa que proposem.

5. GRADACIÓ DE L'AVALUACIÓ (ítems)

Per a l'avaluació dels coneixements i de les habilitats. De més a menys:

- Excel·lent E x
- Notable N T
- Bé B é
- Suficient S F
- Insuficient I N

6. INFORMACIÓ PERIÒDICA A LES FAMÍLIES

- Cada trimestre, lliurament d'informe a la família.
- Entrevista entre el tutor/a i la família, una vegada al curs com a mínim.
- En acabar el curs, lliurament del butlletí de notes finals.

7. INSTRUMENTS

- Observació directa i sistemàtica.
- Produccions dels alumnes (treballs individuals o en grup).
- Registres anecdòtics.
- Debats, presentacions, sortides...
- Proves específiques, orals i escrites (controls al final de la unitat o cada dues; presentació oral de treballs...).